Toplumsal Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Toplumsal sorun:** Bir toplumun ya da insanlığın huzurunu, sağlığını, bütünlüğünü tehdit eden, yaşam kalitesini düşüren ve sosyal adaleti zedeleyen problemlerdir.
- Başlıca toplumsal sorunlar: **çevre kirliliği** (plastik atıklar), **doğal afetler** (sel, deprem, orman yangını), **salgın hastalıklar**, **göç**, **gıda israfı**, su kıtlığı, bağımlılıklar, trafik kazaları.
- Hızlı nüfus artışı, çarpık kentleşme, teknolojik gelişmeler, savaşlar ve iklim değişikliği sorunların çeşitlenmesine yol açar.
- Sorunları çözmek için önce sorunu doğru **tanımlamak**, nedenlerini araştırmak, **özgün, uygulanabilir ve sürdürülebilir** çözüm önerileri geliştirmek gerekir.
- Ecdadımız toplumsal sorunları **vakıflar** aracılığıyla çözmeye çalışmıştır: hastaların tedavisi, yoksulların ihtiyaçları, hayvanların beslenmesi gibi.
- Bireyler, aileler, sivil toplum kuruluşları, bilim insanları ve devlet kurumları çözümde **birlikte sorumluluk** alır.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Aşağıdakilerden hangisi bir **toplumsal sorun** değildir?

A) Denizlerin plastik atıklarla kirlenmesi
B) Gıdaların büyük kısmının çöpe atılması
C) Salgın hastalıkların hızla yayılması
D) Bir öğrencinin en sevdiği rengin mavi olması

2 Boşlukları uygun kavramlarla doldurunuz.

göç – israf – vakıf

a) Bir yerleşim yerinden başka bir yere taşınmaya ..... denir.
b) Bir şeyi gereğinden fazla ve boşuna harcamaya ..... denir.
c) Bir malın ya da gelirin toplum yararına ayrılmasıyla kurulan kuruluşa ..... denir.

3 Doğru (D) ya da yanlış (Y) olarak işaretleyiniz.

(…) Toplumsal sorunlar yalnızca devleti ilgilendirir, bireylerin sorumluluğu yoktur.
(…) Plastik atıklar deniz canlılarına zarar verir.
(…) Toplumsal sorunlar tarih boyunca var olmuştur.
(…) Sel ve heyelan toplumsal sorunlara yol açabilir.

4 Sorunları olası çözüm önerileriyle eşleştiriniz.

1) Gıda israfı 2) Plastik kirliliği 3) Orman yangınları 4) Salgın hastalık

a) Bez çanta ve cam şişe kullanmak b) Aşı ve hijyen kurallarına uymak

c) İhtiyaç kadar yemek almak ç) Ormanda ateş yakmamak

5 Aşağıdakilerden hangisi **gıda israfını** azaltmaya yönelik bir davranıştır?

A) Tabağa yiyebileceğinden fazla yemek koymak

B) Artan ekmeği kurutup değerlendirmek

C) Son kullanma tarihine bakmadan alışveriş yapmak

D) Meyveleri bozulana kadar bekletmek

6 Geçmişte kurulan vakıfların hangi toplumsal sorunlara çözüm ürettiğine **iki** örnek yazınız.

7 İnsanları **göç etmeye** yönelten nedenlerden **üç** tanesini yazınız.

8 Aşağıdakilerden hangisi toplumsal sorunların çeşitlenmesine neden olan etkenlerden biri **değildir**?

A) Okullarda kitap okuma saatlerinin artırılması B) Çarpık kentleşme

C) Savaşlar D) Hızlı nüfus artışı

9 Doğal afetlerden **iki** tanesini yazınız ve bunların toplum üzerindeki bir etkisini belirtiniz.

10 Bir çözüm önerisinin taşıması gereken özellikleri eşleştiriniz.

1) özgün 2) uygulanabilir 3) sürdürülebilir

a) Uzun süre devam ettirilebilen b) Daha önce başkası tarafından denenmemiş, yeni

c) Mevcut imkânlarla hayata geçirilebilen

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Bir okulda "Ekmeğini İsraf Etme" kampanyası düzenlenmiştir. Grafiklerde kampanyadan önceki ve sonraki birer haftada çöpe giden ekmek miktarı verilmiştir (temsilî veriler).

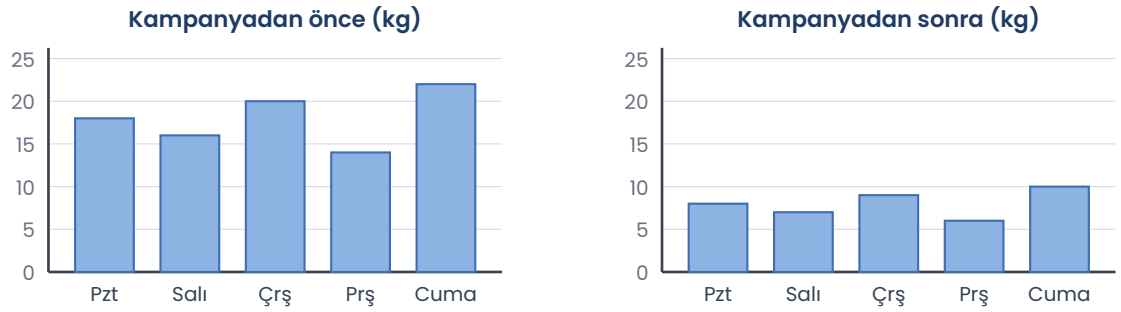

Kampanyadan önce ve sonra bir haftada toplam kaç kg ekmek çöpe gitmiştir? Kampanya başarılı olmuş mudur?

12 11. sorudaki kampanyayı daha da başarılı yapmak için **iki** öneri yazınız.

13 Aşağıdaki şemada bir toplumsal soruna çözüm üretme adımları verilmiştir. Soru işaretli adımı yazınız.

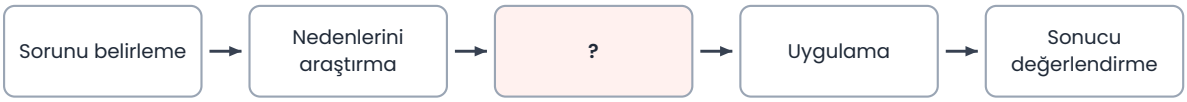

14 Plastik atıkların denize ulaşmasının **nedenlerinden** birini ve **sonuçlarından** birini yazınız.

15 Bilim insanlarının yapay zekâ destekli bir sistemle orman yangını riski yüksek bölgeleri önceden belirlemesi, toplumsal sorunların çözümünde aşağıdakilerden hangisinin önemini gösterir?

A) Nüfus artışının B) Göçün C) Bilim ve teknolojinin D) Kentleşmenin

16 Aşağıdaki kavram haritasında **göçün** bazı sonuçları verilmiştir. Soru işaretli yerlere uygun **iki** sonuç yazınız.

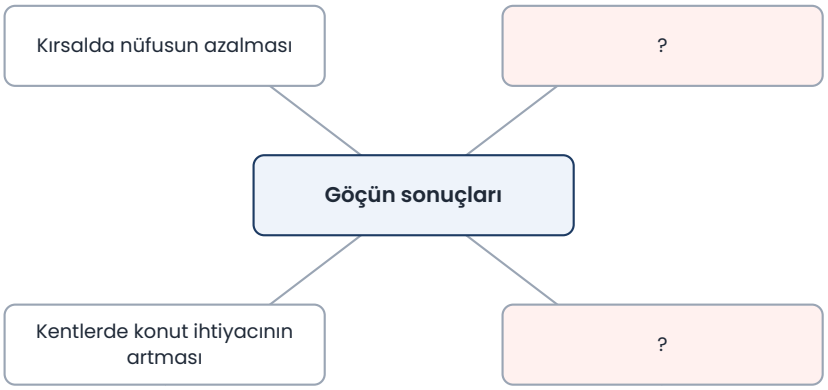

17 Aşağıdakilerden hangisi salgın hastalıkların yayılmasını önlemeye yönelik **bireysel** bir önlemdir?

A) Aşı üretim tesisi kurmak
B) Ülkeler arası sınırları belirlemek
C) Yeni hastaneler inşa etmek
D) Ellerini sık sık sabunla yıkamak

18 Tabloda bazı toplumsal sorunlar ve bunlara karşı sorumluluk alan taraflar verilmiştir. Boş hücreleri doldurunuz.

Sorun	Bireyin yapabileceği	Kurumların yapabileceği
Su kıtlığı	?	Su kaçaklarını gidermek
Trafik kazaları	Emniyet kemeri takmak	?

19 Aşağıdakilerden hangisi toplumsal bir soruna **sivil toplum kuruluşu** aracılığıyla katkı sağlamaya örnektir?

A) Bir derneğin deprem bölgesine gönüllü ekip göndermesi
B) Bir öğrencinin ödevini zamanında yapması
C) Bir ailenin evini boyatması
D) Bir kişinin tatile çıkması

20 Yaşadığınız çevrede gözlemlediğiniz bir toplumsal sorunu yazınız ve bu soruna yönelik **uygulanabilir** bir çözüm önerisi geliştiriniz.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Bir ilçede son yıllarda kuraklık nedeniyle barajdaki su seviyesi düşmüştür. Belediye; musluklara tasarruf aparatı dağıtmış, bahçe sulamayı gece saatlerine almış ve yağmur suyu toplama depoları kurmuştur. Bu uygulamalar aşağıdakilerden hangisine örnektir?

A) Nüfusu artırmaya
B) Göçü teşvik etmeye
C) Toplumsal bir soruna çözüm üretmeye
D) Gıda israfını artırmaya

22 21. sorudaki ilçede yaşayan bir öğrenci olsaydınız, su kıtlığı sorununun çözümüne nasıl katkı sağlardınız? **Üç** davranış yazınız.

23 Ecdadımızın kurduğu bir vakfın görevlerinden biri, sofralardan artan yemeklerin toplanıp kuşlara ve sokak hayvanlarına verilmesiydi.
Bu uygulamayı günümüzün hangi toplumsal sorunlarıyla ilişkilendirebilirsiniz? Açıklayınız.

24 Aşağıdaki tabloda bir sınıfın belirlediği toplumsal sorunlar ve çözüm önerileri verilmiştir.

Grup	Sorun	Çözüm önerisi
1	Okul çevresinde çöp birikmesi	Her ay gönüllü temizlik günü yapmak
2	Kütüphanenin az kullanılması	Kütüphaneyi kapatmak
3	Teneffüste su israfı	Lavabolara uyarı afişleri asmak
4	Okul bahçesinde gölge olmaması	Bahçeye ağaç dikmek

Hangi grubun önerisi soruna **uygun bir çözüm** değildir? Nedenini açıklayınız.

25 "Toplumsal sorunların çözümü, bireylerin sorumluluk almasına bağlıdır." yargısını bir örnekle açıklayınız.

26 Bir haberde, küresel ısınma nedeniyle kuraklık ve sel gibi olayların arttığı ve bazı insanların yaşadıkları yerleri terk etmek zorunda kaldığı belirtilmektedir.
Bu habere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) İklim değişikliğinin insan hayatına etkisi yoktur.
B) Toplumsal sorunlar birbirini etkileyebilir.
C) Göç yalnızca ekonomik nedenlerle olur.
D) Doğal afetler yalnızca bir ülkeyi ilgilendirir.

27 Bir sınıf, "trafik kazaları" sorununa çözüm bulmak için aşağıdaki önerileri tartışmaktadır:
I. Okul önüne yaya geçidi ve hız kesici yapılması için belediyeye dilekçe yazmak
II. Öğrencilere trafik kuralları konulu kısa bir tiyatro sergilemek
III. Okula gelen tüm araçların yollarını kapatmak
Bu önerilerden hangileri **uygulanabilir** çözüm önerileridir?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

28 Bir mahallede yaşlılar yalnız kalmakta, bazıları ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanmaktadır.
Bu sorun için **özgün, uygulanabilir ve sürdürülebilir** bir çözüm önerisi geliştiriniz ve önerinizin bu üç özelliği nasıl taşıdığını açıklayınız.

29 Aşağıdakilerden hangisi bir toplumsal sorunun hem **nedenini** hem de **sonucunu** doğru olarak vermektedir?

A) Neden: Ağaç dikilmesi – Sonuç: Hava kirliliği
B) Neden: Geri dönüşüm – Sonuç: Çöplerin artması
C) Neden: Aşırı su kullanımı – Sonuç: Su kaynaklarının azalması
D) Neden: Aşı olmak – Sonuç: Salgının yayılması

30 Toplumsal sorunlarla mücadelede **bireyin, ailenin** ve **devletin** yapabileceklerine birer örnek yazınız (sorunu siz seçiniz).

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**